

PRZEGLĄD PRASY Z. S. R. R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr. 59 (158) Codziennego Biuletynu Wydziału Prasowego M. S. Z.

Warszawa, piątek 13 lipca 1928 r.

TREŚĆ: Z. S. R. R. a sprawy zagraniczne: Polska a Z. S. R. R. — Polska a Litwa. — Polska a emigracja rosyjska. — Sprawy wewnętrzne: życie partyjne. — Życie gospodarcze. — Sprawy narodowościowe. — Sprawy kościelne. — Notatki i informacje: Różne. — Artykuły nieuwzględnione.

Z. S. R. R. A SPRAWY ZAGRANICZNE.

POLSKA A Z. S. R. R.

Izwiestja 8.VII. Zamieszczają depezę Tassa z Warszawy, iż polskie władze wojskowe wyznaczyły częściową próbną mobilizację wojska i koni w powiatach Rzeszowskim, Lubaczowskim, Jarosławskim i Przeworskim.

Komentując tę wiadomość, *Izwiestja* piszą, że niedawno była przeprowadzona próbna mobilizacja w szeregu powiatów województw wschodnich, obecnie zaś przeprowadza się podobną mobilizację w szeregu powiatów małopolskich. Oczywiście, prasa polska będzie przekonywała, że są to rzeczy normalne, które nie stoją bynajmniej w sprzeczności z głębokimi tendencjami pokojowymi polityki polskiej. Jednakże — piszą *Izwiestja* — rejon, które władze polskie wybierają dla próbnej mobilizacji, oraz ich duża ilość powstała w ciągu krótkiego okresu czasu, wskazują na kontrast, jaki zachodzi pomiędzy temi środkami a wystąpieniami na kongresie pokoju w Warszawie. Przyjęcie przez Sejm zwiększonego budżetu wojennego leży, oczywiście, w płaszczyźnie tych środków „pokojowych” rządu polskiego — kończą ironicznie „*Izwiestja*”.

Prawda, 10.VII. w art. wst., nawiązując do przyjazdu do Moskwy „600-set ukraińskich proletarijuszów”, podkreśla zanik różnic narodowych wśród Ukraińców, Rosjan i wogóle wśród narodów, zamieszkujących w ZSRR. Następnie dziennik omawia „akcję, prowadzoną przez międzynarodową burżuazję i skierowaną przeciwko Związkowi Sowiećów”. Dziennik atakuje UNDO, które szuka poparcia u tak „sławnego obrońcy mniejszości narodowych, jakim jest rząd polski”.

„Rolę, jaką ukraińscy przywódcy odgrywają w rzeczywistości w Warszawie, najlepiej tłumaczy — pisze dziennik — wystąpienie w Sejmie Lewickiego, który przygotowywał społeczeństwo polskie do pochodu na Kijów. O tem, że rząd polski podziela idee Lewickiego o nowem oswoobodzeniu Kijowa od władzy robotniczo-włościańskiej, świadczy chociażby de-

monstracyjne branie przezeń udziału w zebraniach, mających na celu uczczenie Petlury”.

Dziennik podkreśla, że Lewicki prowadzi jawną grę, nie wprowadzając w błąd nikogo ani w Polsce, ani w Londynie, ani w ZSRR., jednak robotnicy i włościanie ZSFSR i USRR potrafią oprzeć się „wszelkim zakusom międzynarodowej burżuazji w jej dążeniach do zagarnięcia tej lub innej republiki Związku Sowiećów”.

POLSKA A LITWA.

Prawda 8.VII. zamieszcza depezę Tassa z Kowna, streszczającą nieoficjalny komunikat litewskiej Agencji Telegraficznej o wysunięciu projektu litewskiego i nieprzyjęciu go przez delegację polską oraz o rozmowach między delegacjami na ten temat.

Wiadomość tę „*Prawda*” podaje pod nagłówkiem: „Rokowania polsko - litewskie znalazły się w impasie”.

Prawda 10.VII. Wiadomość o odrzuceniu przez Polskę projektu litewskiego podaje pod nagł.: „Polska sabotuje rokowania polsko-litewskie”.

POLSKA A EMIGRACJA ROSYJSKA.

Prawda, 8.VII. w art. p. t. „Szczerłość Wiktora Siemionowa” omawia art. Siemionowa w „*Wozroźdzeni*”, podkreślając ten ustęp, w którym jest mowa o tem, że autor otrzymał wiadomość ze źródeł miarodajnych, że rząd polski nie zamierza likwidować Komitetu Rosyjskiego, że Ozierowski, zastępca Siemionowa, potrafi sprawę tę załatwić z Ministerstwem Spraw Wewn.

„*Prawda*” zwraca uwagę na tę okoliczność, iż emigranci rosyjscy wyjeżdżający z Polski otrzymują wizy za pośrednictwem Komitetu Rosyjskiego, wobec czego Komitet ten staje się pewnego rodzaju instytucją dyplomatyczną.

Dziennik sowiecki stwierdza, że co innego wiadomo mu jest o Komitecie rosyjskim ze źródeł polskich, a co inne pisze Siemionow i spodziewa się, że ze strony polskiej należy w sprawie tej oczekiwać wyjaśnienia.

SPRAWY WEWNĘTRZNE.

ŻYCIE PARTYJNE.

OBCHÓD 25-LECIA DRUGIEGO ZJAZDU PARTJI. *Izwiestja 7.VII.* donosi, że C. K. sowieckiej

partii komunistycznej zwrócił uwagę wszystkich organizacyj partyjnych na konieczność poczynienia przygotowań do obchodu 25-LECIA drugiego zjazdu

PRZEGLĄD PRASY I.2.R.R. I EMIGRACJI ROSYJSKIEJ

Dodatek do Nr 10 (100) Czerwca 1905 r. (1905) Warszawa

Wydawca: [illegible]
Cena: [illegible]

Wydawca: [illegible]

Wydawca: [illegible]

Wydawca: [illegible]

Wydawca: [illegible]

partji w sierpniu r. b. Obchód ten cechować ma zapoznanie młodzieży z przeszłością partji komunistycznej.

SPRAWDZANIE SKŁADU KANDYDACKIEGO W ORGANIZACJI MOSKIEWSKIEJ. *Izwiestja* 7.VII. podaje, że specjalna komisja partyjna dokonała sprawdzenia składu kandydatów na członków partji w organizacji moskiewskiej. Z liczby 859 sprawdzonych kandydatów, 420 posiadali prawo do uzyskania godności członka partji, lecz z tego prawa nie skorzystali, przeważnie z powodu niepiśmienności lub braku przygotowania politycznego. Komisja wykluczyła 213 osób z liczby kandydatów na członków partji i nadała 242 osobom godność członków partji. Z liczby wykluczonych 8 osób wykluczono jako obcy dla partji element, 110 zaś — za złamanie dyscypliny partyjnej. Komisja stwierdziła, iż kółka partyjne zwracają zbyt małą uwagę na pracę wśród kandydatów na członków partji.

POGŁOSKI O TROCKIM. *Poslednija Nowosti* 8.VII. notuje pochodzące ze źródeł londyńskich pogłoski o rzekomym porozumieniu pomiędzy Trockim a Stalinem. Trocki ma podobno powrócić w najbliższej przyszłości do Moskwy i otrzymać nominację na drugorzędne stanowisko sowieckie na prowincji.

ŻYCIE GOSPODARCZE.

CZĘŚCIOWA LIKWIDACJA KONCESJI „GRUZIŃSKIJ MARGANIEC“. *Zaria Wostoka* 16.VII. donosi, że administracja koncesji „Gruzinskij Marganiec“ w Czyaturach dokonała znacznej redukcji personelu technicznego i robotników. Redukcja ta stanowi częściową likwidację koncesji i wpływa na zmniejszenie się jej produkcji. Władze Gruzji sowieckiej zwróciły się do zarządu koncesji z prośbą o zakomunikowanie powodów redukcji. Zarząd koncesji oświadczył w odpowiedzi, iż stało się to wskutek zmniejszenia się zapotrzebowania na brem-sztyn na rynku światowym.

HANDEL PRYWATNY NA UKRAINIE SOWIECKIEJ. *Kommunist.* 22.VI. zamieszcza dyskusyjny art. p. Ajngorna w sprawie kontroli państwowej nad handlem prywatnym w USRR. Autor arty-

kułu stwierdza, iż doświadczenia, poczynione podczas tegorocznego skupu zboża, zwróciły uwagę opinii sowieckiej na zagadnienie handlu prywatnego i kontroli państwowej nad tym handlem. Przygotowania do nowej kampanji skupu zboża wymagają przygotowań do tej kontroli. Zdaniem p. Ajngorna, wy-starczy ześrodkować w ręku instytucji państwowych cały hurtowy handel, aby ułatwić władzy sowieckiej organizację aparatu rozdzielczego, który może być zastąpiony przez drobny handel prywatny. Ześrodkowanie handlu hurtowego w rękach państwa będzie rękojmią wpływu państwa na drobny handel prywatny.

SPRAWY NARODOWOŚCIOWE.

UKRAINIZACJA A MNIEJSZOŚĆ POLSKA W USRR. *Sierp.* 28.VI. omawia znaczenie sowieckiej polityki ukrainizacji dla ludności polskiej USRR. Pismo oświadcza, iż rząd USRR. dąży niezłomnie do ukrainizacji państwa. Wszyscy obywatele Ukrainy sowieckiej powinni znać język ukraiński. Niektórzy pracownicy polscy na Ukrainie sądzą, iż ukrainizacja ich się nie tyczy. Należy się wyrzec przypuszczeń, iż udział w życiu ludności polskiej USRR. zwalnia obywateli USRR. od obowiązku udziału w akcji ukrainizacyjnej. Ludność pracująca polska powinna zrozumieć potrzebę ukrainizacji i zapoznać się bliżej z kulturą ukraińską.

SPRAWY KOŚCIELNE.

REPRESJE PRZECIWKO CERKWI W ZSRR. *Słowo* 4.VII. donosi, że władze sowieckie aresztowały w Leningradzie biskupa Sergjusza, protojereja Chlebnikowa i członka rady parafjalnej cerkwi Wniebowstąpienia studenta Bystriakowa, pod zarzutem usiłowania przekupienia komunisty Szlapina. Aresztowani dążyli do osiągnięcia pewnych ułatwień w dziedzinie opłacania podatków komunalnych przez wyżej wymienioną cerkiew. Gubernjalny komitet wykonawczy w Twery powziął decyzję o zamknięciu słynnego klasztoru „Nilowa Pustyń“. W gmachach tego klasztoru rozmieszczają się sowieckie instytucje państwowe.

NOTATKI I INFORMACJE.

RÓŻNE.

DEKLARACJA PROLETARJATU CHARKOWA W MOSKWIE. *Izwiestja.* 7.VII. podaje szczegóły pobytu delegacji proletariatu charkowskiego w składzie delegatów sowieckiego miejskiego, organizacji partyjnych, zawodowych i społecznych w Moskwie. Pobyt ten ma być demonstracją jedności związku sowieckiego i łączności Ukrainy sowieckiej z Rosją.

AMNESTJA W REPUBLICIE BURIACKO-MONGOLSKIEJ. *Prawda.* 7.VII. donosi, iż rząd republiki buriacko-mongolskiej ogłosił amnestję dla byłych uczestników wojny domowej, którzy należeli do przeciwsowieckiej armji adm. Kołczaka i przeciwsowieckich formacji Siemionowa, bar. Ungern-Szternberga i innych. Z amnestji korzystają mogą jedynie osoby, należące do „klasy pracującej“. Termin składania deklaracji o powrocie do ZSRR. upływa z dn. 1-go lipca 1929 r.

ARTYKUŁY NIEUWZGIĘDNIONE.

Prawda, 4.VII. Praca wydziałów wiejskich. — Sytuacja a perspektywy przemysłu bławatnego. — Warunki przyjęcia do wyższych uczelni. — 5.VII. Organizacja rynku przemysłowego a zbiory. — Jak pracuje przemysł ZSRR. — 6.VII. Przemysł rolniczy. — 10-ta rocznica istnienia KPBU.

Prawda. 8.VII. Wyrok szachtyński a Vorwärts. — Stosunki gospodarcze między ZSRR. a Japonją (Wywiad z sowieckim przedstawicielem handlowym w Japonji Anikiejewym).

Izwiestja. 8.VII. Stosunki handlowe ZSRR. ze Stan. Zjedn. — Jak Liga Narodów „broni“ mniejszości narodowe. (Autor m. in. omawia konflikt polsko-lit. i skargę Woldemarsa przed Ligą. Z powodu ewentualnej nominacji min. Zalesskiego na przewodniczącego sekcji mniejszości narodowych przy L. N., dziennik sowiecki nazywa polskiego ministra dusicielem mniejszości narodowych).

